

Zájmena

1. osobní zájmeno 3. os. sg.: doplňte správný tvar

- a) Hlasy kolem _____ (ona) náhle ztichly, bezhlesné ticho _____ (ona) svíralo.
- b) Někdo _____ (ona) sevřel tvrdým stiskem paži a trhl _____ (ona) k sobě.
- c) Cítil, že _____ (on) mezi sebe nepřijali; hleděli na _____ (on) úkosem.
- d) Vůz zastavil a neznámý do _____ (on) nastoupil.
- e) Sláva je nenasytná a nutno _____ (ona) žít jako oheň.
- f) Potřebuješ-li pomoc, rád ti _____ (ona) poskytnu.
- g) Zapomněl jsem vaše jméno, opakujte _____ (ono) prosím.
- h) Měl jsem pro _____ (on) špatnou zprávu, když _____ (ona) uslyšel, docela zbledl.
- i) Přítel onemocněl, byl jsem se na _____ (on) podívat.
- j) Úmyslně si _____ (ona) nevšimal a nevyzval _____ (ona) k tanci.
- k) Rozbil kolo, ale hned _____ (ono) zase spravil.
- l) Cheb má pěkně rekonstruované jádro města, přijďte se na _____ (ono) podívat.

Z tvarů uvedených v závorce nelze některé do věty vložit, které?

- a) Stáli pod velkým dutým stromem a nevěděli, mají-li na (něj, něho, naň) vylézt nebo se do (něj, něho, doň) schovat.
- b) Uprav stůl, otři (jej, ho) a prostři na (něj, něho, naň) čistý ubrus.
- c) Ten pes nekouše, neboj se (jej, ho).
- d) Dítě bylo velmi slabé, báli se (oň, o něj, o něho, o ně).
- e) Kůň, na (něž, něhož) vsadili, nevyhrál.
- f) Nevytvoříš-li si svoje štěstí sám, sotva (ho, jej, je) najdeš.
- g) Byl tam i Karel, ale právě (jeho, ho, jej) jsem neviděl, ač jsem (ho, jej) hledal.
- h) Udělal to pro (něho, něj, proň) z přátelství.
- i) To je dárek přítele, pro (něhož, nějž) jsem mnoho udělal.
- j) Rozhlíželi se po pracovišti, na (něž, nějž) byli přiděleni

gen. sg. mask./neuter:

mask. životná, neživotná, neutra
<i>jeho/něho</i>
<i>jej/něj</i>
<i>ho</i>

ak. sg. mask./neuter:

mask. životná	mask. neživotná	neutra
<i>jeho/něho</i>		<i>je/ně</i>
<i>jej/něj</i>	<i>jej/něj</i>	<i>jej/něj</i>
<i>ho</i>	<i>ho</i>	<i>ho</i>

-ň: může být v ak. sg. u zájmen **on** u maskulin životných/neživotných, **nikoliv u neuter!!!**

2. zájmeno *jenž*

Jsou v následujících větách užity správné tvary zájmen?

- Princ Harry si oblékl nacistickou uniformu na víkendový večírek smetánky, jež se konal v duchu "kolonizátoři a domorodci".
- Na třetím místě je koalice nynějšího premiéra Ajáda Aláviho Irácký seznam, jenž sdružuje šíity i sunnity a která získala 13,6 procenta hlasů.
- Rhodský Kolos, jež se zlomil při zemětřesení, by měl být nahrazen novou replikou.
- Peníze v rezervě jsou tedy peníze, jenž formou pojištění "spoříme".
- Z této části pojistného se vytváří rezerva na pojistná plnění, již pojišťovna využívá k plnění pojistných událostí, které nastanou.
- Je členem tohoto sdružení, jenž vydává jeho spisy.

Doplňte správné tvar zájmena *jenž*:

- Je to stavba, na _____ pracovaly stovky lidí a k _____ přivázeli vlaky materiálu.
- Odpovídáme za osud země, _____ milujeme.
- Sportovci, _____ nás reprezentovali, se vrátili.
- To je ta kniha, na _____ jsem upozorňoval.
- Vzpomínal na ty, _____ mu byli blízcí.
- Přál si místnost, _____ by si mohl zařídit po svém.
- Pomoci přátel, _____ často zneužíval, se tentokrát nedočkal.
- Problém, o _____ jsme již dříve slyšeli, se stal aktuálním.

3. *jejíž, jehož, jejichž*

Jsou zde správné tvary?

- Hubačova Hostina je TV hra, jejíž hrdinou je vznešený římský patricij, básník Petronius.
- Hlasovat o kandidátce, s jejíž složením nás seznámili až při volbách, bylo dost obtížné.

Co doplníte?

- Je to mezinárodní organizace, _____ je Česká Republika členem.
- Vyšla kniha, _____ autorem je Pepa Vojtek.
- Obě sestry, z _____ knih jsem se učila na zkoušky, mi držely palce.

- f) Sestra, z _____ knih jsem se učila na zkoušky, mi přála úspěch.

Doplňte jeho/její/jejich nebo relativa jehož/jejíž/jejichž:

- a. Stála nad splavem, _____ vlasy byly rozpuštěny a z _____ očí vyzařoval stesk.
 b. Příboj, _____ hukot jsme slyšeli, neslábl.
 c. A už je tu matka, _____ děti se tu nemůžeme dohlídat.
 d. Beseda se spisovateli, _____ práce zvítězily v soutěži.
 e. Vystoupila i Eva, _____ názorům se všichni obdivují.
 f. Poslali doklady a žádali potvrzení _____ příjmu.
 g. Seděl pod stromy, z _____ korun zněl zpěv ptactva.
 h. Seznámili se s touto knihou i s _____ zajímavými ilustracemi.

4. posesiva můj, tvůj, svůj

- a) Pozval _____ (můj) kamaráda.
 b) Mluvil s _____ (tvůj) ženou.
 c) Omluvte _____ (můj) jednání.
 d) Souhlasím s _____ (tvůj) názorem.
 e) Připomíná mi něčím _____ (můj) bratra.
 f) Byl shovívavý k _____ (můj) synovi.
 g) Přišla _____ (tvůj) sestra.
 h) Mluvil do _____ (její) záležitostí.
 i) Vážil si _____ (její) slov.
 j) Přesvědčil mě _____ (svůj) činy.
 k) Bez _____ (tvůj) pomoci bych nebyl se _____ (svůj) prací hotov.

sg.	Maskulina		Feminina	Neutra
	životná	neživotná		
N	<i>můj</i>		<i>má, moje</i>	<i>mé, moje</i>
G	<i>mého</i>		<i>mé, moji</i>	<i>mého</i>
D	<i>mému</i>		<i>mé, moji</i>	<i>mému</i>
A	<i>mého</i>	<i>můj</i>	<i>mou, moji</i>	<i>mé, moje</i>
L	<i>mém</i>		<i>mé, moji</i>	<i>mém</i>
I	<i>mým</i>		<i>mou, moji</i>	<i>mým</i>

pl.	Maskulina		Feminina	Neutra
	životná	neživotná		
N	<i>mí, moji</i>	<i>mé, moje</i>	<i>mé, moje</i>	<i>má, moje</i>
G	<i>mých</i>			
D	<i>mým</i>			
A	<i>mé, moje</i>	<i>mé, moje</i>	<i>mé, moje</i>	<i>má, moje</i>
L	<i>mých</i>			
I	<i>mými</i>			

Doplňte správné tvary zájmena svůj:

- a) Stýská se ti také po (svých, tvých) rodičích?

- b) Teď víš, kde máš hledat (svého, tvého) přítele.
- c) Rodiče mají pečovat o výchovu (svých, jejich) dětí.
- d) Radil jsem se o tom s (svým, mým) bratrem.
- e) Poručník byl zproštěn (své, jeho) funkce.
- f) Stůjte za (svými, vašimi) slovy.
- g) Zajdu se s bratrem podívat k (své, naší) babičce.
- h) Viděl jsem tě mluvit s (svým, tvým) dobrým přítelem.
- i) Zajímej se o dějiny (svého, tvého, našeho) národa.

5. zájmena *týž, tentýž*

- a) Odchází vždy v _____ hodinu.
- b) Všichni máme _____ práva a _____ povinnosti.
- c) Nastoupili s _____ brankářem a hráli s _____
zaujetím jako loni.
- d) Hlásili se stále _____ žáci.
- e) Vycházeli z _____ definice a z _____ zkušeností.
- f) Zápasili s _____ překážkami a s _____ problémy.
- g) Viděli jsme _____ hru znovu.
- h) Provedl to v _____ dni ještě jednou.
- i) Věnovali pozornost _____ problémům.